

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-03483/2012-ERU

Jihlava 18. května 2012

Číslo jednací: 03483-4/2012-ERU

ROZHODNUTÍ č. KR04612 o uložení pokuty

Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“) jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 458/2000 Sb.“), a podle § 23 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 634/1992 Sb.“), ve správním řízení sp. zn. KO-03483/2012-ERU zahájeném dne 19. dubna 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), s účastníkem řízení, kterým je společnost České Energetické Centrum Jih s.r.o., Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 27066151, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. rozhodl

takto:

I.

Společnosti: České Energetické Centrum Jih s.r.o.
se sídlem: Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město
IČ: 27066151

za spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., naplněného porušením zákazu uvedeného v ustanovení § 4 odst. 3 téhož zákona, kterého se dopustila tím, že jako držitel licence na obchod s elektřinou a na obchod s plynem užívala klamavé obchodní praktiky definované § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb. tím, že v období od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011 uváděla ve Smlouvách o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu společnost České Energetické Centrum a.s. jako garanta nižších cen elektřiny a plynu zákazníkům než jejich současný dodavatel po celou dobu platnosti smlouvy, což byl údaj, který vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl užit, mohl uvést spotřebitele v omyl, se ukládá pokuta podle § 24 odst. 10 písm. d) zákona č. 634/1992 Sb. **ve výši 1 400 000 Kč** (slovy: jeden milion čtyři sta tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 04612.

II.

České Energetické Centrum Jih s.r.o., Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 27066151, je podle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinna uhradit náklady řízení ve výši paušální částky **1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 046121.

Odůvodnění

Dne 30. ledna 2012 sepsali pověřeni kontrolní pracovníci ERÚ protokol o výsledku kontroly, zahájené dne 4. listopadu 2011 podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., v souladu s § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 552/1991 Sb.“) ve společnosti České Energetické Centrum Jih s.r.o., Václavské nám. 772/2, 110 00 Praha 1 - Nové Město, IČ: 27066151 (dále jen „společnost České Energetické Centrum Jih s.r.o.“). Předmětem kontroly bylo dodržování ustanovení § 4, 5, 6 a 12 zákona č. 634/1992 Sb. Kontrola byla provedena na základě pověření ERÚ čj. 05997-2/2011-ERU ze dne 4. listopadu 2011, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Společnosti České Energetické Centrum Jih s.r.o., která je držitelem licence číslo 141017926 na obchod s elektřinou a licence číslo 241017927 na obchod s plynem byla v Oznámení o zahájení kontroly čj. 05997-1/2011-ERU ze dne 4. listopadu 2011 mimo jiné stanovena povinnost předložit smlouvy o sdružených dodávkách elektřiny a plynu. Dne 14. listopadu 2011 předložil účastník řízení kopie výše zmíněných smluv, ze kterých správní orgán vybral namátkově 10 smluv uzavřených v měsíci září a účastník řízení následně dne 29. listopadu 2011 doplnil jejich originály. Jedná se o smlouvy se zákazníky:

[REDACTED]

Pro ověření kontinuity používání identického tiskopisu Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu v době od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011 při sjednávání smluv se zákazníky, bylo dne 5. ledna 2012 namátkově vybráno dalších 18 smluv sjednaných se zákazníky:

[REDACTED]

tak, aby smlouvy prezentovaly datem sjednání všechny měsíce tohoto období. Kopie těchto 28 smluv byly označeny textem „*souhlasí s originálem*“, tato skutečnost byla potvrzena podpisem jednatele účastníka řízení a následně byly doplněny verifikační rozhovory k předmětným smlouvám na CD. V průběhu kontroly obdržel ERÚ podnět zákaznice účastníka řízení obsahující kopii smlouvy č. [REDACTED], která byla také zařazena mezi posuzované smlouvy.

Při kontrole bylo zjištěno, že v tiskopisu těchto smluv, který je ve všech případech shodný, je v levém horním rohu společnost České Energetické Centrum Jih s.r.o. označena jako obchodník a předmětem smlouvy je závazek obchodníka, tj. společnosti České Energetické Centrum Jih s.r.o. poskytnout zákazníkovi sdružené služby dodávky elektřiny a plynu a závazek zákazníka odebrat obchodníkem do odběrného místa dodanou elektřinu a plyn a uhradit obchodníkovi řádně a včas dohodnutou platbu za dodávku elektřiny, plynu a distribuční služby. V horní části spodní poloviny tohoto tiskopisu je tučně uveden text: „*České Energetické Centrum a.s. garantuje zákazníkovi nižší cenu elektřiny a plynu než současný dodavatel (platí pro zákazníky ČEZ, PRE, EON u elektřiny a PP, STP, VČP, ZČP, JMP, SMP u plynu) po celou dobu platnosti smlouvy*“. Tento zvýrazněný text jako údaj sám o sobě může být pravdivý ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb., ale vzhledem ke skutečnosti, že je tato informace umístěna zvýrazněným způsobem uprostřed smlouvy používané účastníkem řízení ve smluvních vztazích se svými zákazníky a zákazník

nemá na základě této smlouvy vztah ke společnosti České Energetické Centrum a.s., IČ: 28245245, uvádí zákazníka v omyl v tom směru, že garance nižší ceny sjednáním smlouvy poskytuje smluvní dodavatel jako České Energetické Centrum Jih s.r.o. Tento závěr je umocněn tím, že účastník řízení používá velmi podobné obchodní logo a název společnosti jako České Energetické Centrum a.s., takže zákazník i při vynaložení obvyklé pozornosti při sjednávání smlouvy není schopen rozlišit, že garance není poskytována účastníkem řízení, který je smluvní stranou smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu, ale zcela odlišným subjektem, který je taktéž držitelem licence na obchod s elektřinou a plynem jednajícím svým obchodním jménem, se kterým zákazník smlouvu nesjednal. Na dotaz ERÚ jak u účastníka řízení, tak u společnosti České energetické centrum a.s., zda existuje nějaký vztah mezi zákazníkem, který má sjednanou smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu s účastníkem řízení, a společností České Energetické Centrum a.s., odpověděli zástupci obou společností shodně a to tak, že žádný takový vztah neexistuje.

V souvislosti s tím bylo kontrolou zjištěno, že v období od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011 sjednal účastník řízení 34 901 Smluv o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu s předtištěným textem o garanci nižší ceny společností České Energetické Centrum a.s. a 9 119 smluv bylo v tomto rozhodném období aktivních. Následně byly společností České Energetické Centrum Jih s.r.o. předány 2 ks upraveného tiskopisu smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu, který by měl být dle sdělení zástupce účastníka řízení používán při sjednávání smluv mezi ním a novými zákazníky od 1. února 2012, ve kterých je shora citovaný text ve střední části smlouvy nahrazen textem: *„České Energetické Centrum Jih s.r.o. garantuje zákazníkovi nižší cenu elektřiny a plynu než současný dodavatel (platí pro zákazníky ČEZ, PRE, EON u elektřiny a PP, STP, VČP, ZČP, JMP, SMP u plynu) po celou dobu platnosti smlouvy.“*

Z provedené kontroly ERÚ tedy vyplývá, že tím, že v období od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011 uváděla společnost České Energetické Centrum Jih s.r.o. ve Smlouvách o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu společnost České Energetické Centrum a.s. jako garanta nižších cen elektřiny a plynu zákazníkům než jejich současný dodavatel po celou dobu platnosti smlouvy, což byl údaj, který vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl užit, mohl uvést spotřebitele v omyl, se opakovaně dopouštěla v uvedeném období užívání klamavé obchodní praktiky definované § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb., čímž došlo účastníkem řízení k porušení ustanovení § 4 odst. 3 téhož zákona, který užívání nekalých obchodních praktik zakazuje.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených ve spisu ERÚ a jsou uvedeny v Protokolu č. K002611 o výsledku kontroly ze dne 30. ledna 2012, se kterým byl jednatel společnosti České Energetické Centrum Jih s.r.o. pan Alexandr Wurm dne 2. února 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem. Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu byly v souladu s ustanovením § 17 zákona č. 552/1991 Sb. podány dne 8. února 2012 písemné námítky, ve kterých účastník řízení uvádí skutečnost, že k vložení textu: *„České Energetické Centrum a.s. garantuje zákazníkovi nižší cenu elektřiny a plynu než současný dodavatel ...“*

do smluv o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu Českého Energetického Centra Jih s.r.o. došlo v důsledku tiskové chyby a tento text je od 1. února 2012 na smlouvách o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu nahrazen textem: „*České Energetické Centrum Jih s.r.o. garantuje zákazníkovi nižší cenu elektřiny a plynu než současný dodavatel ...*“. Účastník řízení odmítá posuzování výše zmíněné skutečnosti dle § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb. jako nekalé obchodní praktiky, vyjadřuje názor, že zákazník nebyl nikterak znevýhodněn či poškozen, a že vzhledem k uvedené tiskové chybě nevznikla zákazníkovi škoda či újma a ani vzniknout nemohla. Dále účastník řízení upozorňuje na skutečnost, že byli zákazníci informováni o vzniku smlouvy mezi účastníkem řízení a společností České Energetické Centrum a.s. uzavřené z důvodu narovnání situace po právní stránce, podle které tato společnost opravdu garantuje zákazníkům účastníka řízení nižší ceny elektřiny a plynu než jejich současní dodavatelé, umístěním textu na svých webových stránkách: „*Požadavek vyplývající z garance nižší ceny energií uvedené ve Vaší smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu, prosím, zašlete písemně na adresu sídla společnosti, Václavské náměstí 772/2, Praha 1, 110 00. V případě, že máte ve smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu jako garanta nižší ceny energií uvedenu společnost České Energetické Centrum a.s., bude Váš nárok na nižší cenu energií zachován, protože mezi společnostmi České Energetické Centrum a.s. a České Energetické Centrum Jih s.r.o. byla uzavřena smlouva o převzetí této garance. I v tomto případě se se svými požadavky, prosím, obračete na výše uvedenou adresu.*“.

Rozhodnutím o námitkách kontrolované osoby č.j. 05997-81/2011-ERU ze dne 29. února 2012 nebylo těmto námitkám vyhověno z důvodu, že účastník řízení nezpochybňuje kontrolní zjištění, ve kterém jsou uvedeny všechny skutečnosti nasvědčující podezření z užívání klamavé obchodní praktiky ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb., pouze objasňuje okolnosti, za jakých k jejímu uplatnění došlo. Uváděné okolnosti však nemohou být žádným novým relevantním podkladem pro změnu závěru dotčeného protokolu o odpovědnosti kontrolované osoby za zjištěné protiprávní jednání, resp. za možné porušení díkce § 4 odst. 3 téhož zákona. Proto informace o náhradě původně uváděného textu textem novým na tiskopisech využívaných k uzavírání dvoustranných smluvních vztahů nemá žádný praktický vliv na samotný obsah či závěr uvedený v protokolu ERÚ č. K002611 ze dne 30. ledna 2012 spolehlivě dokládající skutečnosti, že kontrolovaná osoba v období od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011 uváděla konečné zákazníky v omyl. Obsah výše uvedeného textu zveřejněného bez uvedení data na webových stránkách domény ec-jih.cz v části Co dělat když, v odstavci Ostatní, za účelem narovnání situace i po právní stránce není při posouzení, zda došlo k porušení ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., relevantní, neboť pro posouzení obchodní praktiky jako nekalé není podstatné, zda při ní došlo k poškození, znevýhodnění, škodě či újmě smluvně vázaného konečného zákazníka.

Protože skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností ERÚ podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb. správní řízení o uložení pokuty. Zahájení správního řízení bylo účastníkovi řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č.j. 03483-3/2012-ERU dne 19. dubna 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle § 36 zákona

č. 500/2004 Sb. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Zákon č. 634/1992 Sb. stanoví, co se považuje za nekalou praktiku. Užívání nekalých praktik je zakázáno při nabízení či prodeji výrobků, při nabízení nebo poskytování služeb nebo práv. Kromě chování při samotném uzavírání kupní smlouvy se tak zakazuje nečestné jednání i při nabízení zboží či služeb. Obchodní praktika je nekalá, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobilé podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil. Odbornou péčí pak zákon rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele (v tomto případě obchodníka s energiemi) ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti (podnikání v energetických odvětvích). Zjednodušeně lze tedy konstatovat, že obchodník s energií prodávající zboží, kterým příslušná komodita nepochybně je, či jeho zaměstnanci by měli mít odpovídající úroveň odborných znalostí a dovedností v oblasti dané podnikatelské činnosti. Pro úplnost je nutno dodat, že nekalými praktikami jsou praktiky klamavé a agresivní tak, jak je definuje dotčený zákon, pokud ale chování podnikatele splňuje znaky obecné definice, je považováno za nekalou obchodní praktiku, i kdyby se nedalo zařadit do skupiny agresivních nebo klamavých praktik.

Ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb. je obchodní praktika klamavá, je-li důležitý údaj sám o sobě pravdivý, ale může uvést spotřebitele v omyl vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl užit. Zákon tedy nepředpokládá, že skutečně dojde k uvedení spotřebitele v omyl, k naplnění zákonem předvídaných podmínek pouze stačí, aby užití údajů bylo způsobilé uvést spotřebitele v omyl. Není proto z pohledu správního řízení nutné zabývat se konkrétními dopady na jednotlivé spotřebitele, se kterými byl účastník ve smluvním vztahu anebo s nimi do smluvního vztahu zamýšlel vstoupit. Smyslem předmětného ustanovení je zajistit takové chování v obchodním styku, které umožňuje spotřebiteli dostatečnou informovanost o všech okolnostech týkajících se konkrétního smluvního vztahu. Vzhledem k tomu, že účastník řízení v dotčených smlouvách uváděl: „*České Energetické Centrum a.s. garantuje zákazníkovi nižší cenu elektřiny a plynu než současný dodavatel (platí pro zákazníky ČEZ, PRE, EON u elektřiny a PP, STP, VČP, ZČP, JMP, SMP u plynu) po celou dobu platnosti smlouvy*“, a odkazoval tedy na odlišný subjekt podnikající v totožném odvětví, dopustil se klamavé obchodní praktiky.

Písemná smlouva o Sdružených službách elektřiny nebo plynu je kupní smlouvou, která se řídí platnými právními předpisy, resp. jedná se o právní akt, ve kterém se smluvní strany zavazují plnit podmínky ze smlouvy vyplývající. V souvislosti s tím bylo spolehlivě zjištěno a fakticky doloženo, že tiskopis předmětné smlouvy deklaruje účastníka řízení jako obchodníka. Horní část spodní poloviny tohoto tiskopisu pak tučně uvádí text, že České Energetické Centrum a.s. garantuje zákazníkovi nižší cenu elektřiny a plynu než současný dodavatel (platí pro zákazníky ČEZ, PRE, EON u elektřiny a PP, STP, VČP, ZČP, JMP, SMP u plynu) po celou dobu platnosti smlouvy. Tento zvýrazněný text jako údaj sám o sobě může být pravdivý ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb., ale vzhledem

ke skutečnosti, že je tato informace umístěna zvýrazněným způsobem uprostřed smlouvy používané účastníkem řízení ve smluvních vztazích se svými zákazníky a zákazník nemá na základě této smlouvy vztah ke společnosti České Energetické Centrum a.s., IČ: 28245245, uvádí zákazníka v omyl v tom směru, že garance nižší ceny sjednáním smlouvy poskytuje smluvní dodavatel jako České Energetické Centrum Jih s.r.o. Tento závěr je umocněn tím, že účastník řízení používá velmi podobné obchodní logo a název společnosti jako České Energetické Centrum a.s., takže zákazník i při vynaložení obvyklé pozornosti při sjednávání smlouvy není schopen rozlišit, že garance není poskytována účastníkem řízení, který je smluvní stranou smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu, ale zcela odlišným subjektem, který je taktéž držitelem licence na obchod s elektřinou a plynem jednajícím svým obchodním jménem, se kterým zákazník smlouvu nesjednal. Taková obchodní praktika přímo naplňuje definiční znaky klamavé obchodní praktiky podle § 5 zákona č. 634/1992 Sb. Nekalost klamavého údaje uváděného ve smlouvách (navíc charakteru důležitého údaje pro daný smluvní vztah) spatřuje ERÚ v tom, že účastník řízení odkazoval své zákazníky, ale i potenciální zákazníky na výhody, které poskytuje třetí subjekt odlišný od osoby účastníka řízení. ERÚ nikterak nerozporuje, že by účastník řízení nemohl tyto výhody pro své zákazníky v rámci smluvního vztahu se třetím subjektem zajistit.

Tím, že účastník řízení jako držitel licence číslo 141017926 na obchod s elektřinou a licence číslo 241017927 na obchod s plynem v období od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011 uváděl ve Smlouvách o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu společnost České Energetické Centrum a.s. jak garanta nižších cen elektřiny a plynu zákazníkům než jejich současný dodavatel po celou dobu platnosti smlouvy, což byl údaj, který vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl užit, mohl uvést spotřebitele v omyl ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb., porušil zákaz stanovený v ustanovení § 4 odst. 3 téhož zákona, čímž naplnil skutkovou podstatu správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. Vzhledem k naplnění skutkové podstaty tohoto správního deliktu ukládá ERÚ v souladu s ustanovením § 24 odst. 10 písm. d) téhož zákona pokutu ve stanovené výši. Za správní delikt podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. může ERÚ podle § 24 odst. 10 písm. d) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.

K námitce účastníka řízení, že k protiprávnímu jednání došlo pouze v důsledku tiskové chyby, ERÚ pouze uvádí, že koncept tohoto správního deliktu stojí na objektivních příčinách, tudíž účastník řízení sám měl vykonat taková opatření, aby ke spáchání správního deliktu nedošlo anebo nedošlo v takovém rozsahu. Účastník řízení jakožto držitel licence na obchod s elektřinou a plynem a jako osoba podnikající v energetickém odvětví je povinen při výkonu licencované činnosti respektovat ustanovení zákona č. 634/1992 Sb. Byť by se jednalo ze strany účastníka řízení o omyl, o jehož existenci se dozvěděl až provedením dotčené kontroly, tento argument účastníka řízení nemůže být relevantním ve vztahu ke spáchanému deliktu a nemůže ani změnit závěry o odpovědnosti účastníka řízení za zjištěné protiprávní jednání.

Úřad se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky ustanovení § 24b odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl ERÚ k dispozici a také z vyjádření samotného účastníka nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila deliberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení správního orgánu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobných jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníkovi řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele správního deliktu, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by byl pro účastníka řízení likvidační. Při stanovování konkrétní výše pokuty ERÚ předně vychází ze zákonem předepsaných kritérií v souladu s ustanovením § 24b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., které má v sobě tato pokuta odrážet, a to ze závažnosti deliktu, způsobu jeho spáchání a jeho následkům, doby trvání a okolnostem spáchání.

V tomto rozhodnutí je deklarováno porušení ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb. spočívající v užívání nekalých obchodních praktik při nabízení a poskytování služeb. ERÚ považuje klamání zákazníků na trhu s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován oslabeným postavením spotřebitelů vůči dodavatelům, což se projevuje např. v tom, že zákazníci mají jen omezené možnosti ovlivnit podmínky a obsah smluv. Užítí údaje, který může uvést spotřebitele v omyl, je schopen ovlivnit větší počet spotřebitelů při jejich rozhodování o vstupu do smluvního vztahu. Pro posouzení závažnosti protiprávního jednání a škodlivosti jeho následku je třeba vzít v potaz okruh poškozených zákazníků. Za typově méně závažné delikty lze považovat porušení zákonné povinnosti s omezeným vlivem na spotřebitele, které zasahují pouze malou část maloobchodního trhu. V období od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011 uzavřel účastník řízení 34 901 Smluv o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu s předtištěným textem o garanci nižší ceny společností České Energetické Centrum a.s. Vytýkaná klamavá obchodní praktika tak byla prokazatelně užita minimálně při uvedeném počtu jednání účastníka řízení se spotřebiteli při nabízení služeb dodávek elektřiny a plynu. Vzhledem k takto široké skupině spotřebitelů, kteří mohli být uvedeni v omyl ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 634/1992 Sb., je protiprávní jednání účastníka řízení považováno za závažný delikt, k čemuž je přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek.

Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu licencované činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem č. 634/1992 Sb. a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy. Ačkoliv tedy není nutno posuzovat a prokazovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že zájmem účastníka řízení nebylo porušit zákon, k čemuž v konečném důsledku přesto došlo. Jelikož ERÚ nemůže prokázat úmyslné porušení zákona ze strany účastníka řízení, v souladu se zásadou materiální pravdy považuje tvrzení účastníka řízení o tiskové chybě za polehčující okolnost, kterou promítl do konečné výše pokuty.

V neposlední řadě se ERÚ zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Účastníku řízení je vytýkáno užívání klamavé obchodní praktiky v období od 17. května 2011 do 29. listopadu 2011. K tomu ERÚ považuje za nutné dodat, že doba trvání deliktu v délce více než půl roku zvyšuje jeho závažnost a nebezpečnost spočívající v ohrožování zákonem chráněného zájmu. Navíc účastník řízení provedl nápravu protiprávního stavu až na základě provedené kontroly ze strany ERÚ, přičemž opravený smluvní vzor obsahující správnou formulaci o zajištění garance nižších cen předložil ERÚ s tím, že tyto budou používány s účinností od 1. února 2012. K těmto skutečnostem bylo při stanovení výše pokuty přihlédnuto jako k závažně přitěžujícím okolnostem. Navíc obiter dictum je velice pravděpodobné, že by účastník řízení v páchání správního deliktu bez upozornění ERÚ i nadále pokračoval.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení zákona č. 634/1992 Sb. ve věcné působnosti ERÚ. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě ERÚ také přihlédl k osobě účastníka řízení a jeho poměrům. Z podkladů poskytnutých účastníkem řízení v souvislosti s jiným správním řízením vedeným u ERÚ vyplývá, že kvalifikovaný odhad výšky tržeb dosažených v souvislosti s licencovanou činností je 24 mil. Kč. S ohledem na výši tržeb dosažených společnostmi České Energetické Centrum Jih s.r.o. za rok 2011, je zjevné, že pokutu ve výši stanovené ve výroku tohoto rozhodnutí lze považovat za dostatečně odrazující pro spáchání totožného správního deliktu a může tak plnit represivní a preventivní funkci, zároveň však nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy v žádném případě likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu zákonné sazby dle zákona č. 634/1992 Sb. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného zákonem č. 634/1992 Sb. a zároveň ji považuje

za odrazující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci, nemůže však být v žádném případě považována za likvidační.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem I. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 1 400 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona č. 634/1992 Sb. Souběžně je výrokem II. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 zákona č. 500/2004 Sb. k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Při písemném styku uvádějte vždy číslo jednací.

- Otisk úředního razítka -

Ing. Vítězslav Krčma, v. r.
oprávněné úřední osoba
sekce kontroly